

Ontwikkelagenda pleit voor landelijke samenwerking ten aanzien van de deskundigheidsbevordering van pleegouders

Pleegouder zijn kan iedereen: je hoeft geen pedagoog of gedragswetenschapper te zijn om het te kunnen. Toch blijkt in de praktijk dat het pleegouderschap vraagt om specifieke kennis en vaardigheden. Daarom zou het bevorderen van deskundigheid een meer vanzelfsprekend onderdeel van het pleegouderschap moeten zijn. Het is een manier om te investeren in het behoud van pleegouders en vroegtijdig afgebroken plaatsingen tegen te gaan. Een deskundige pleegouder ziet meer, begrijpt meer en kan meer dan een niet-deskundige pleegouder. Uit onderzoek weten we dat bijna de helft van de pleegouders niet tevreden is over het aanbod om hun kennis en vaardigheden te vergroten (NVP en Pionn, 2015). Reden om dit aanbod te verbeteren en beter samen te werken om optimaal te investeren in de kracht van pleegouders. Voorstellen hiervoor leest u in de recent gepubliceerde ontwikkelagenda 'Investeren in de kracht van pleegouders doe je zo!', die de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen en onderzoeks- en adviesbureau Pionn ontwikkelden in opdracht van Stichting Kinderpostzegels Nederland.

Een andere benadering

Veel betrokken partijen onderstrepen het belang van deskundigheidsbevordering voor pleegouders, maar in de praktijk valt het nog vaak van de agenda. Pleegzorgbudgetten staan onder druk en hiervan moeten organisaties vele andere taken uitvoeren, zoals werving, matching, voorbereiding, plaatsing en begeleiding van pleeggezinnen. De ruimte die er overblijft om scholing aan te bieden aan pleegouders is per regio verschillend. Dit maakt dat een pleegouder in Friesland een heel ander aanbod tot zijn/haar beschikking kan hebben dan een pleegouder in Zeeland. Iedere pleegouder zou toegang moeten hebben tot hetzelfde scholingscurriculum volgens de auteurs van de ontwikkelagenda. Dit vraagt om een verandering bij beleidsmakers en aanbieders: het moet duidelijk worden dat deskundigheidsbevordering geen leuk extraatje is voor pleegouders, maar een noodzakelijk onderdeel om het pleegouderschap te laten slagen. Ook vraagt het stimulering van pleegouders om zichzelf te ontwikkelen en bij te scholen en dit meer te zien als een logisch onderdeel van het pleegouderschap. Dit kan bijvoorbeeld door middel van het werken met een persoonlijk ontwikkelingsplan.

Kwaliteit van het aanbod verbeteren

Pionn en de NVP hebben samen met pleegzorgorganisaties op basis van het eerder genoemde onderzoek handvatten ontwikkeld waarmee organisaties concreet aan de slag kunnen met de kwaliteit van hun aanbod. Deze kwaliteitscyclus bestaat uit drie onderdelen: 1) een checklist om in kaart te brengen of het scholingsaanbod voorziet in voor pleegouders belangrijke elementen, 2) een behoeftenpeiling om expliciet stil te staan bij de behoefte van pleegouders aan (extra) ondersteuning in het gesprek tussen pleegzorgbegeleider en pleeggezin en 3) een evaluatievragenlijst om te evalueren in welke mate het bestaande aanbod aansluit bij wat pleegouders belangrijk vinden. De kwaliteitscyclus is getest in de praktijk en beschikbaar voor pleegzorgorganisaties via de NVP.

Samen werken aan goede scholing

In de ontwikkelagenda wordt het idee uitgewerkt voor één landelijke "pleegouderacademie" waar alle ingrediënten te vinden zijn voor een goede toerusting van de pleegouder. Alle aanbieders van pleegzorg en alle pleegouders kunnen gebruik maken van de trainingen en cursussen uit de academie die zoveel mogelijk op lokaal niveau gevolgd kunnen worden. Hiervoor is het nodig dat partijen gaan samenwerken op het gebied van de deskundigheidsbevordering. Investerings die gedaan worden

om nieuw aanbod te realiseren leveren bovendien meer op omdat de trainingen niet alleen voor de pleegouders van de betreffende organisatie maar voor álle pleegouders in Nederland ter beschikking worden gesteld. Pleegouders krijgen op die manier toegang tot een breed aanbod, bestaande uit vrij lichte en informatieve cursussen tot zwaardere opvoedingsprogramma's, ongeacht bij welke organisatie ze zijn aangesloten. Eén landelijk aanbod met mogelijkheden tot lokale deelname is een middel om te komen tot een kwalitatief goed en flexibel aanbod.

Van ideaal naar werkelijkheid

De ontwikkelagenda 'Investeren in de kracht van pleegouders doe je zo!' is tot stand gekomen door gesprekken met diverse partijen over hoe deskundigheidsbevordering voor pleegouders beter kan aansluiten. Uit deze gesprekken is een samenwerking voortgekomen tussen de NVP en Jeugdzorg Nederland om een duurzame verbeter slag te realiseren in de toerusting van pleegouders. Dit vraagt echter een samenwerking van de gehele sector. Het ministerie van VWS heeft hiervoor subsidie beschikbaar gesteld voor de periode 2017-2019. Ook Stichting Kinderpostzegels Nederland zal zich hier de komende jaren aan committeren door activiteiten en projecten te ontplooiën en financieren die bijdragen aan de realisatie van deze ontwikkelagenda.

Resultaten op een rij

Er zijn diverse publicaties voortgekomen uit dit project:

- Oplegger 'Pleegouders willen meer maatwerk': samenvatting van de inventarisatie en het behoeftenonderzoek;
- Rapportage landelijk behoeftenonderzoek;
- Rapportage landelijke inventarisatie van het aanbod;
- Ontwikkelagenda 'Investeren in de kracht van pleegouders';
- Kwaliteitscyclus: drie instrumenten. Bijbehorende handleiding is separaat op te vragen bij de NVP.

De publicaties zijn te downloaden op de [website](#) van de NVP. Voor meer informatie over dit project kunt u contact opnemen met Maartje Gardeniers via mgardeniers@denvp.nl

